

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Kuuleminen 1.6.2018

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esityksen mukaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia muutetaan siten, että opetus- ja kulttuuriministeriölle annettua valtuutusta asetuksella säätää ammatillisen tutkinnon perusteisiin sisältyvistä osaamisaloista laajennettaisiin tietyin edellytyksin.

Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutettaisiin täsmentämällä sitä siten, että harkinnanvaraisen korotuksen myöntäminen olisi mahdollista myös varainhoitovuoden aikana. Lisäksi tehtäisiin tarpeelliset täsmennykset koskien mahdollisen lisätalousarvion mukaisen rahoituksen jakamista.

Järjestämislupa

Järjestämisluvan myöntämistä koskevaa säännöstä täsmennettäisiin siten, että ammatillisen koulutuksen järjestämisluvasta voitaisiin poissulkea koulutuksen järjestäjän oikeus myöntää tutkintoja ja antaa koulutusta tiettyyn tutkintoon sisältyvällä osaamisalalla tai osaamisaloilla.

Kuntaliitto katsoo yleisesti, että koulutuksen järjestäjien oikeutta ammatillisen koulutuksen järjestämiseen ei tule merkittävästi rajata, jotta alueelliset koulutustarpeet voidaan mahdollisimman joustavasti huomioida. Tässä yhteydessä tehty rajausta on kuitenkin perusteltu.

Hallituksen esityksessä todetaan, että vuoden 2018 alusta alkaen voimassa olleissa järjestämisluvissa on jo käytännössä toimittu siten, että järjestämisluvasta on perustellusta syystä poissuljettu koulutuksen järjestäjän oikeus myöntää tutkintoja ja järjestää tutkintokoulutusta tietyillä osaamisalalla tai tietyillä osaamisaloilla.

Kuntaliitto huomauttaa, että järjestämislupia aiemmin myöntäessään opetus- ja kulttuuriministeriö on ylittänyt toimivaltansa. Kuntaliitto edellyttää, että opetus- ja kulttuuriministeriö toimii lain antamien valtuuksien puitteissa mm. järjestämislupien myöntämisessä.

Rahoitus

Kuntaliitto katsoi lausunnon 2.5.2017 sivistysvaliokunnalle hallituksen esityksestä ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, että esityksen mukainen rahoitusjärjestelmä on monimutkainen ja vaikeasti arvioitava. Sen ohjausvaikutusta on mahdotonta arvioida pelkän hallituksen esityksen perusteella.

Kuntaliitto haluaa tässä yhteydessä tuoda esiin erityisesti rahoitukseen liittyvien säästöjen vaikeaselkoisuuden ja rahoitusjärjestelmän monimutkaisuuden.

Esityksen mukaan varainhoitovuoden aikana päätettävien opiskelijavuosien euromääräinen arvo määräytyisi siten, että koulutuksen järjestäjän rahoituspäätöksellä päätetty perusrahoitusosuuden euromäärä jaettaisiin koulutuksen järjestäjän tavoitteellisten opiskelijavuosien määrällä, jolloin saataisiin järjestäjäkohtainen hinta yksittäiselle opiskelijavuodelle.

Kuntaliitto katsoo, että edellä esitetty menettely johtaa koulutuksen

järjestäjien epätasapuoliseen kohteluun niissä tilanteissa, joissa eri koulutuksen järjestäjien järjestäjäkohtainen hinta yksittäiselle opiskelijalle poikkeaa merkittävästi toisistaan ja opetus- ja kulttuuriministeriö kohdentaa rahoitusta näille koulutuksen järjestäjille samaan tarkoitukseen.

Perusrahoituksen osuus on vain 50 %. Näin ollen ammatillisen koulutuksen järjestäjä saa varainhoitovuonna lisätalousarvion kautta merkittävästi vähemmän kuin em. koulutuksen järjestämisen tosiasialliset kustannukset ovat.

Suoritusrahoitus taas määräytyy varainhoitovuotta edeltävää vuotta edeltävänä vuonna suoritettujen tutkinnon osien ja osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella.

Kuntaliiton käsityksen mukaan lisätalousarvion mukaisten opiskelijavuosien tuottamien suoritteiden aiheuttamaa määräraharavetta ei pääsääntöisesti huomioida varainhoitovuotta seuraavan vuoden seuraavassa talousarviossa.

Sora

Nk. SORA-säädöksiin liittyvät muutosehdotukset ovat Kuntaliiton käsityksen mukaan tarkoituksenmukaisia samoin kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muutokset.

Opiskelijapalaute rahoituksen perusteena

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamisesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on antamassa asetusta opetus- ja kulttuuriministeriön ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annetun asetuksen muuttamisesta.

Asetukseen ehdotetaan lisättävänä uudet 13 a - 13 c §:t, joissa säädettäisiin valtakunnallisesta opiskelijapalautekyselystä.

Kuntaliitto katsoo myös, että opiskelijapalauteiden vaikutus rahoitukseen tulisi alkaa vasta, kun opiskelijapalautejärjestelmän palautteenkeruu ja palautelinkit on automatisoitu. Tarvittaessa opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksesta annettua lakia tulee lain voimaantulosäännöksen osalta muuttaa tältä osin.

SUOMEN KUNTALIITTO

Maarit Kallio-Savela